

## 1. NAPIREND

### ELŐTERJESZTÉS Nemesgulács Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2019. április 11-i soron következő nyilvános ülésére

**Tárgy:** Beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokról, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkájáról  
**Előterjesztő:** Nagy Rudolfné polgármester  
**Előkészítette:** Lutár Mária jegyző, Baráth Istvánné ügyintéző  
**Meghívottak:** Pordán Katalin intézményvezető

#### Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt) 96. § (6) bekezdése alapján a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladati ellátásáról minden év május 31-éig átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal. Az értékelésről tájékoztatja a Veszprém Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályát.

E törvényi kötelezettség teljesítése érdekében a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) melléklete tartalmazza a tartalmi követelményeket a helyi önkormányzatok számára.

A Gyvt, valamint Korm. rendelet is megállapítja azokat a szabályokat, melyek szerint az önkormányzatok meghatározott ellátásokkal, intézkedésekkel segítséget nyújtanak a gyermek jogainak védelméhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és megszüntetéséhez, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásához.

Ennek értelmében, alkalmazása során a gyermek mindenekfelett álló érdekét kell figyelembe venni, és a törvényben elismert jogait biztosítva kell eljárni. Elő kell segíteni a gyermek családban történő nevelkedését, és ehhez adott esetben segítséget nyújtani, biztosítva a családból kikerült gyermek biztonságát, korához-szükségeihez igazodó gondozását, nevelését, egészséges személyiségfejlődését.

A törvény az általános rendelkezések között olyan szociálpolitikai célt tűz ki maga elé, amely az eddigieknél tágabb gyermekvédelmi tevékenységi kört, a minden rászoruló gyermek esélyegyenlőségét növelő, megújuló ellátórendszer kereteit határozza meg.

Az ellátórendszer feltételeiről az állam és az önkormányzatok gondoskodnak, hangsúlyozva azonban a családok gyermeknevelési felelősségét is.

A feladatok megvalósítását pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó alap és szakellátások, valamint a települési önkormányzat jegyzője, illetve a gyámhivatal hatósági intézkedései biztosítják, megteremtve az ellátások és az intézkedések összhangját.

#### **1. A település demográfiai adatai:**

A község lélekszáma: **1003 fő**, ebből a 18 év alattiak száma: **148 fő**.

A megoszlása: 0-2 évesek száma: **23 fő**, 3-5 évesek száma: **17 fő**, 6-13 évesek száma: **67 fő**, 14-17 évesek száma: **41 fő**.

A településen óvoda, általános- és szakközépiskola működik.

#### **2. Az önkormányzat által nyújtott ellátások formái:**

A Gyvt a jegyző hatáskörébe utalja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítását, melynek körülményeit a törvényben szabályozza. A támogatásból fakadó legáltalánosabb kedvezmény az, hogy az óvodai neveléstől az általános iskola 8. osztályában tanuló gyermekig térítésmentes étkeztetést biztosít a gyermeknek, illetve középiskolásoknak 50 %-os térítési kedvezményt, és valamennyi gyer-

mek számára a szükséges tankönyvekhez ingyenes hozzáférést. A jogosultság alatt **évente két alkalommal a gyermek Erzsébet-utalványban részesül** augusztus, illetve november 1-én fennálló jogosultság esetén, mely alkalmanként 6.000 Ft, hátrányos valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek után 6.500 Ft Ezen a jogcímen augusztus 1-jén **182.500 Ft**, november 1-jén **165.000 Ft** értékben került a támogatás kifizetésre.

**Rendszeres gyermekvédelmi** kedvezményben átlagosan **27** gyermek részesült, ebből 0-5 éves korú gyermek 0 fő, 6-18 éves korig 20 gyermek, 18 éves kort betöltött 7 gyermek. A gyermekvédelmi kedvezményt egy évre állapítjuk meg a kérelmező részére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek között előfordulhat hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű. A törvényalkotó meghatározta azokat az okokat, amelyek fennállása esetén a gyermek hátrányos helyzetűnek, vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek tekinthető, ezek a következők. A gyermeket együtt nevelő mindkét szülő a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, illetve bármelyikük az aktív korúak ellátására jogosult, vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy volt, valamint a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek. A gyermek családjában egy megjelölt ok előfordulása esetén a gyermek hátrányos helyzetű, két ok előfordulása esetén pedig halmozottan hátrányos helyzetűnek tekinthető. A szülő nyilatkozata önkéntes.

A községben **2018. évben a hátrányos helyzetű gyermekek száma 6 fő**, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok kérhetik az E.ON-tól a **védendő fogyasztók** nyilvántartásába való felvételüket, így áram- és gáz tartozás esetén a szolgáltató e közműveket nem kapcsolhatja ki, illetve részletfizetési kedvezményt biztosít a díj befizetéséhez.

2018. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre azok a családok voltak jogosultak, ahol a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladta meg az öregségi nyugdíj 135 %-át (38.475 Ft-ot) és vagyonnal nem rendelkeztek. A gyermekeit egyedül nevelő szülő, illetve amennyiben tartósan beteg, vagy fogyatékos gyermek van a családban, továbbá a nagykorúvá vált gyermek esetében a törvény magasabb jövedelemhatárt enged, az öregségi nyugdíj 145 %-át, azaz 41.325 Ft-ot és nem rendelkeznek vagyonnal.

**Óvodáztatási támogatás** kifizetése a múlt évben nem történt.

A nemzeti köznevelési törvény szerinti felmenő rendszerben bevezetésre kerülő ingyenes iskolai tankönyvellátással nem érintett iskolai évfolyamokon, az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy - az iskolától történő tankönyvkölcsönzés, napköziben, tanulószobában elhelyezett tankönyvek igénybevétele, használt tankönyvek biztosítása, illetve tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzügyi támogatás útján - a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki

- a) tartósan beteg,
- b) a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,
- c) három vagy több kiskorú, illetve eltartott gyermeket nevelő családban él,
- d) nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult,
- e) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- f) a gyermekvédelmi gondoskodás keretében nevelésbe vett vagy utógondozói ellátásban részesül

a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre.

*(A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. Tv. 4. § (1)-(2) bekezdése.)*

2018. augusztus-szeptember hónapban **iskolakezdési támogatásban** részesültek az alap-, közép-, és felsőfokú tanulmányokat folytató diákok 10.000 Ft/fő, összesen: **1.070.000 Ft** összegben.

Az önkormányzat a fenti támogatásokon túlmenően 2018/2019-es tanévre 3 fő részére 3 x 10 hónapra állapított meg havi 6.000,- Ft/fő összegben, **Bursa-Hungarica** felsőfokú tanulmányi **ösztöndíj** támogatást.

### **3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások:**

#### **A gyermekjóléti szolgálat**

A Képviselő-testület a gyermekjóléti szolgáltatást a Tapolca Környéki Önkormányzati Társulás Balaton-felvidéki Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat (Tapolca, Nyárfa u. 3.) kötött szerződéssel biztosítja.

A gyermekjóléti ellátás célja a gyermekek testi, lelki egészségének elősegítése a családból történő kiemelésének megelőzése. Feladata többek között szervezési, szolgáltatási és gondozási feladat. A családgondozó heti rendszerességgel tartott fogadóóráit kedden 11-12 óráig az önkormányzati hivatal épületében tartja.

#### **Gondozási tevékenység 2018. évben**

| Életkor         | Alapellátásban történő gondozás | Védelemben vétel | Átmeneti nevelt | Összesen |
|-----------------|---------------------------------|------------------|-----------------|----------|
| 0 – 5 éves      | -                               | -                | -               | -        |
| 6 – 13 éves     | 5                               | -                | -               | 5        |
| 14 – 17 éves    | 3                               | -                | -               | 3        |
| Gyermekek száma | 8                               | -                | -               | 8        |
| Családok száma  | 2                               | -                | -               | 2        |

A fenti táblázat alapján, 2 család 8 gyermekével kapcsolatban történt szociális segítő munka, a gyermekjóléti alapellátás keretében.

2018 évben **védelemben vételi** eljárás alatt egy gyermek sem állt.

**Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya** problémáival kapcsolatosan jelzés nem érkezett, ilyen irányú családgondozás nem történt.

**Gyermek- és fiatalkorú bűnelkövetőkkel** kapcsolatban jelzés nem érkezett, ilyen irányú szociális munka nem történt.

**Családjából kiemelt gyermek** vérszerinti szülőjénél, a gyermek visszahelyezése, illetve kapcsolattartásuk segítése érdekében nem történt szociális segítő munka.

2018. évben család és gyermekjóléti szolgáltatást 7 felnőttkorú személy vett igénybe a településen.

A szociális segítő munka során, jellemzően a következő problémák jelentkeztek:

- Családon belüli bántalmazás
- Gyermeknevelési
- Ügyintézésrel kapcsolatos
- Családi – kapcsolati konfliktus
- Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)

- Szenvedélybetegség

#### A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységeinek száma 2018. évben

| Megnevezés                                   | Szakmai tevékenység száma |
|----------------------------------------------|---------------------------|
| 1. Információnyújtás                         | 26                        |
| 2. Tanácsadás                                | 20                        |
| 3. Segítő beszélgetés                        | 62                        |
| 4. Hivatalos ügyekben való közreműködés      | 2                         |
| 5. Családlátogatás                           | 91                        |
| 6. Közvetítés más szolgáltatásba, ellátáshoz | 3                         |
| 7. Konfliktuskezelés                         | 0                         |
| 8. Részvétel nevelésbe vételi tárgyaláson    | 0                         |
| 9. Részvétel védelembe vételi tárgyaláson    | 0                         |
| 10. Elhelyezési értekezleten való részvétel  | 0                         |
| 11. Szakmaközi megbeszélés                   | 6                         |
| 12. Esetkonferencia                          | 0                         |
| 13. Esetmegbeszélés                          | 0                         |
| 14. Adománykövetítés                         | 10                        |
| Összesen                                     | 220                       |

A gyermekjóléti szolgálatnak a korábbi évekhez hasonlóan 2018 decemberében is lehetősége nyílt háromnapos, karácsonyi adománygyűjtési akció megszervezésére, melynek keretében tartós élelmiszereket, tisztálkodási szereket, édességeket kaptak, melyekből csomagokat készítettek. Ezzel ismételten több mint 100 családnak tudtak segíteni.

Több alkalommal sikerült élelmiszer, ruha, gyermekjáték adományt közvetíteni a rászorulóknak részére.

A nyár folyamán 7 napos „napközis” tábor szerveztek az ellátási területen élő 40 rászoruló gyermek számára. Az önkormányzat ehhez anyagi segítséget nyújtott, melyért köszönetét fejezi ki a Családsegítő Szolgálat.

Az év folyamán végzett munkát a szakemberek részvételével tartott gyermekvédelmi tanácskozás keretében értékelte a szolgálat.

#### **Bűnmegelőzési program:**

Nemesgulács község rendelkezik bűnmegelőzési programmal, melynek prioritásai között szerepel a **gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése**. Az említett korosztály célirányos preventív nevelésével a bűnözés utánpótlási bázisának csökkentése. A gyermekkorúak és a fiatalkorúak körében nem történt bűncselekmény, amely miatt eljárás indult, probléma azonban az iskolán belüli erőszak (diák-diák közötti) testi és mentális erőszak.

**A droghasználat és kábítószer-bűnözés kezelése,** megelőzése érdekében a fokozott hatásági tevékenység mellett, széleskörű intézményi és társadalmi összefogás szükséges. Évente rendszeresen felvilágosító előadásokat szerveznek az érintett korosztálynak. A fiatalkorúaknál megjelent a designer drogok használata, sajnos sok szer nem minősül hivatalosan kábítószernek, nincsenek a tiltólistán, veszélyességük azonban sokszor meghaladja a klasszikus drogokét. A megelőzéssel jelen vannak az oktatási intézményekben, a rendőrség számos előadást és prevenció programot szervez az áldozattá és elkövetővé válás megelőzéséről, továbbá a szülőket is megszólítják, hiszen csak az Ő bevonásával van esély a hatékonyságra.

**A családon belüli erőszak megelőzése,** megtörtént esetek megfelelő kezelése. Erőszakos családi körülmények között felnövő gyermekben az erőszakra való hajlam átöröklődik. Kiemelten fontos a

problémás családok segítése, mert ezzel az előző pontban megfogalmazott célokért is megvalósíthatók.

#### **Civil szervezetekkel való együttműködés:**

A civil szervezetekkel való együttműködés a gyermekeknek szervezett játékos sport versenyek lebonyolításában, kézműves foglalkozások szervezésével, vetélkedőkhöz, játszóházhoz nyújtott támogatások biztosításával valósul meg.

Összességként elmondható, hogy a jelzőrendszer tagjai és a gyermekjóléti szolgálat, illetve az önkormányzat között jó a kapcsolat. Rendszeresen konzultálnak egymással, közösen próbálnak segítséget nyújtani a gyermekekkel kapcsolatban felmerülő problémák megoldásában. Ennek köszönhetően, az észlelő-jelzőrendszeren, a lakosságon, ill. a helyi önkormányzaton keresztül a gyermekekkel kapcsolatos problémák időben a Gyermekjóléti Szolgálat tudomására jutnak, így hatékony, időben megkezdett megelőző tevékenység indulhat a gyermekek megfelelő testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítása érdekében.

2016. január 1. napjától hatályos törvényi módosítások alapján nagyon fontos változás, hogy úgynevezett Család- és Gyermekjóléti Központok alakultak a járás székhely településeken. E központok a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységet látják el (kezdeményezik a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét). Lényeges változás még, hogy a Család- és Gyermekjóléti Központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, veszélyeztettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, melynek keretében biztosít: ingyenes jogi tanácsadást, addiktológiai szolgáltatást, gyermekpszichológust, közvetítői eljárás lehetőségét, továbbá mentorszülői szolgáltatást (családjukban fogyatékkal élő gyermeket nevelők megsegítése). A speciális szolgáltatások igénybevétele térítésmentes.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az éves értékelést megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

#### **HATÁROZATI JAVASLAT**

...../2019. (.....) **Képviselő-testületi határozat**

Nemesgulács Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Balaton-felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziiorvosi Ügyeleti Szolgálat Család- és Gyermekjóléti Szolgálatának beszámolóját valamint a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló 2018. évi átfogó értékelést elfogadja.

Felelős: polgármester  
Határidő: 2019. május 31.

Nemesgulács, 2019. április 4.

Nagy Rudolfné  
polgármester